

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
	<i>I Ανακοινώσεις</i>	
	Επιτροπή	
94/C 72/01	Ecu	1
94/C 72/02	Μέσες τιμές και αντιπροσωπευτικές τιμές των τύπων επιτραπέζιων οίνων στα διάφορα κέντρα εμπορίας.....	2
94/C 72/03	Κοινοτικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος (¹).....	3
	<i>II Προπαρασκευαστικές πράξεις</i>	
	Επιτροπή	
94/C 72/04	Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί συνόλου προσανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας (¹)	10
94/C 72/05	Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί συνόλου δράσεων προς διαμόρφωση ευνοϊκότερου πλαισίου για την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της ενέργειας (¹)	15

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ecu (*)

9 Μαρτίου 1994

(94/C 72/01)

Ποσό σε εθνικό νόμισμα για μία μονάδα:

Φράγκο Βελγίου και		Δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	1,13136
Φράγκο Λουξεμβούργου	39,8435	Δολάριο Καναδά	1,53265
Δανική κορόνα	7,55293	Γιεν	119,132
Γερμανικό μάρκο	1,93462	Ελβετικό φράγκο	1,62576
Δραχμή	280,621	Νορβηγική κορόνα	8,38447
Ισπανική πεσέτα	159,216	Σουηδική κορόνα	9,04632
Γαλλικό φράγκο	6,57883	Φινλανδικό μάρκο	6,28128
Ιρλανδική λίρα	0,791933	Αυστριακό σελίνι	13,6079
Ιταλική λίρα	1909,21	Ισλανδική κορόνα	82,0459
Ολλανδικό φιορίνι	2,17277	Δολάριο Αυστραλίας	1,58631
Πορτογαλικό εσκούδο	198,915	Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,97100
Λίρα στερλίνα	0,758790	Ραντ Νοτίου Αφρικής	3,92665

Η Επιτροπή έθεσε σε λειτουργία τέλεξ αυτόματης απάντησης που διαδίδει σε κάθε ενδιαφερόμενο, με απλή κλήση του τέλεξ, τις τιμές μετατροπής στα κυριότερα νομίσματα. Η υπηρεσία αυτή λειτουργεί κάθε μέρα από τις 3.30 μ.μ. μέχρι την επομένη στη 1 μ.μ.

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να ενεργήσει κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- να καλέσει τον αριθμό τέλεξ 23789 στις Βρυξέλλες,
- να στείλει τα στοιχεία του δικού του τέλεξ,
- να σχηματίσει τον κώδικα «cccc» που θέτει σε ενέργεια το σύστημα αυτόματης απάντησης και επιφέρει την εγγραφή των τιμών μετατροπής του Ecu στο δικό του τέλεξ,
- να μη διακόψει την επικοινωνία πριν από το τέλος του μηνύματος που προαναγγέλλεται με την εγγραφή του κώδικα «ffff».

Σημείωση: Η Επιτροπή έχει επίσης θέσει σε λειτουργία τηλέτυπο αυτόματης απάντησης (αριθ. 21791) και τηλεομοιότυπο αυτόματης απάντησης (αριθ. 296 10 97) που παρέχουν σε ημερήσια βάση τα δεδομένα για τον υπολογισμό των τιμών μετατροπής που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

(*) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3180/78 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1978 (ΕΕ αριθ. L 379 της 30. 12. 1978, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1971/89 (ΕΕ αριθ. L 189 της 4. 7. 1989, σ. 1).

Απόφαση 80/1184/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1980 (συνθήκη της Λομέ) (ΕΕ αριθ. L 349 της 23. 12. 1980, σ. 34).

Απόφαση αριθ. 3334/80/ΕΚΑΧ της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 1980 (ΕΕ αριθ. L 349 της 23. 12. 1980, σ. 27).

Δημοσιονομικός κανονισμός της 16ης Δεκεμβρίου 1980 εφαρμοζόμενος στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ αριθ. L 345 της 20. 12. 1980, σ. 23).

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3308/80 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1980 (ΕΕ αριθ. L 345 της 20. 12. 1980, σ. 1).

Απόφαση του Συμβουλίου των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων της 13ης Μαΐου 1981 (ΕΕ αριθ. L 311 της 30. 10. 1981, σ. 1).

Μέσες τιμές και αντιπροσωπευτικές τιμές των τύπων επιτραπέζιων οίνων στα διάφορα κέντρα εμπορίας

(94/C 72/02)

[Όπως καθορίστηκαν στις 8 Μαρτίου 1994 κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 822/87]

Αντιπροσωπευτικές αγορές	Ecu ανά % vol/hl	Αντιπροσωπευτικές αγορές	Ecu ανά % vol/hl
R I		A I	
Ηράκλειο	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Αθήνα	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾
Πάτρα	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Ηράκλειο	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Requena	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Πάτρα	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Reus	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Alcázar de San Juan	1,872
Villafranca del Bierzo	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾	Almendralejo	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Bastia	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Medina del Campo	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾
Béziers	3,021	Ribadavia	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Montpellier	3,132	Vilafranca del Penedés	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Narbonne	3,157	Villar del Arzobispo	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾
Nîmes	3,101	Villarrobledo	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾
Perpignan	2,996	Bordeaux	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Asti	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Nantes	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Firence	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Bari	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Lecce	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Cagliari	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Pescara	2,022	Chieti	1,758
Reggio Emilia	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Ravenna (Lugo, Faenza)	2,110
Treviso	2,154	Trapani (Alcamo)	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Verona (για τα τοπικά κρασιά)	2,374	Treviso	2,154
Αντιπροσωπευτική τιμή	3,024	Αντιπροσωπευτική τιμή	1,921
R II			
Ηράκλειο	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές		
Πάτρα	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές		
Calatayud	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές		
Falset	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές		
Jumilla	2,080		
Navalcarnero	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾		
Requena	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές		
Toro	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές		
Villena	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾		
Bastia	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	A II	
Brignoles	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Rheinpfalz (Oberhaardt)	37,593
Bari	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Rheinhessen (Hügelland)	41,318
Barletta	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Η οиноπαραγωγική περιοχή του	
Cagliari	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Luxembourg Moselle	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές ⁽¹⁾
Lecce	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές	Αντιπροσωπευτική τιμή	40,628
Taranto	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές		
Αντιπροσωπευτική τιμή	2,080		
	Ecu/hl	A III	
R III		Mosel-Rheingau	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
Rheinpfalz-Rheinhessen (Hügelland)	50,264	Η οиноπαραγωγική περιοχή του	
		Luxembourg Moselle	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές
		Αντιπροσωπευτική τιμή	Δεν έχουν καταγραφεί τιμές

⁽¹⁾ Δήλωση της τιμής η οποία δεν ελήφθη υπόψη, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2682/77.

Κοινοτικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος

(94/C 72/03)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Κατά τη δεκαετία του 1970 και στις αρχές της δεκαετίας του 1980, η πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος της Κοινότητας αφορούσε κυρίως τη θέσπιση και εφαρμογή προτύπων για τα κύρια περιβαλλοντικά θέματα. Το υπόμνημα της Επιτροπής της 6ης Νοεμβρίου 1974 για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος ⁽¹⁾, αντικατοπτρίζει την προσέγγιση αυτή. Το πλαίσιο αυτό, το οποίο διευρύνθηκε με ορισμένες τροποποιήσεις το 1980 ⁽²⁾ και αργότερα πάλι το 1986 ⁽³⁾, όριζε ότι η χορήγηση ενισχύσεων επιτρέπεται κυρίως όταν δοθούν οι επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν τις απαραίτητες επενδύσεις προκειμένου να ανταποκριθούν σε ορισμένα ελάχιστα υποχρεωτικά πρότυπα. Η χρησιμοποίηση κρατικών ενισχύσεων θεωρούνταν ως ένα μεταδατικό στάδιο που προετοίμαζε την προοδευτική εισαγωγή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», δάσει της οποίας οι οικονομικοί φορείς φέρουν ολόκληρο το κόστος της ρύπανσης που προκαλούν οι δραστηριότητές τους ⁽⁴⁾.

1.2. Με την ενιαία πράξη προστέθηκε ένα νέο κεφάλαιο για το περιβάλλον στη συνθήκη ΕΚ το οποίο χορηγεί ρητά στην Επιτροπή εξουσίες στον τομέα του περιβάλλοντος ⁽⁵⁾. Με τις νέες διατάξεις επιβεβαιώνεται η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» αλλά γίνεται και ένα περαιτέρω δέγμα και ζητείται να συμπεριληφθούν οι απαιτήσεις περί προστασίας του περιβάλλοντος στην κατάσταση και την εφαρμογή των άλλων κοινοτικών πολιτικών και τονίζεται η ανάγκη για προληπτική δράση. Το θέμα της ένταξης της πολιτικής προστασίας του περιβάλλοντος στις υπόλοιπες πολιτικές συμπεριλαμβάνεται μαζί με την έννοια της «διαρκούς ανάπτυξης» στο πέμπτο κοινοτικό πρόγραμμα για το περιβάλλον ⁽⁶⁾. Σ' αυτό αναγνωρίζεται ότι η παραδοσιακή προσέγγιση που βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά σε ρυθμιστικές διατάξεις και ιδίως πρότυπα, δεν είναι εντελώς ικανοποιητική. Προς το σκοπό αυτό τάσσεται υπέρ της διεύρυνσης του φάσματος των μέσων άσκησης πολιτικής. Τον καλύτερο τρόπο επίτευξης των επιθυμητών περιβαλλοντικών στόχων μπορούν να αποτελούν διάφορα μέτρα (ρυθμιστικές διατάξεις, οικειοθελείς ενέργειες και οικονομικά μέτρα) ή διάφοροι συνδυασμοί αυτών ανάλογα με την περίπτωση και το νομικό,

τεχνικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο. Μπορεί να πρόκειται τόσο για θετικά οικονομικά κίνητρα, δηλαδή επιδοτήσεις, όσο και για αντικίνητρα, όπως φόρους και τέλη. Η ανάγκη να ενταχθεί η πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος στις υπόλοιπες πολιτικές σημαίνει επίσης ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Κοινότητα, η ανάγκη να διατηρηθεί ακεραία η ενιαία αγορά και οι διεθνείς δεσμεύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος.

1.3. Η εφαρμογή των κανόνων της συνθήκης ΕΚ για τις κρατικές ενισχύσεις πρέπει να αντικατοπτρίζει το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα οικονομικά μέσα στην πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη ένα ευρύτερο φάσμα οικονομικών μέτρων στον τομέα αυτόν. Ο έλεγχος των ενισχύσεων και η πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει επίσης να υποστηρίζονται αμοιβαία για να διασφαλισθεί η αυστηρότερη εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

1.4. Οι επιδοτήσεις μπορεί να αποτελούν τη δεύτερη κατά σειρά καλύτερη λύση σε περιπτώσεις όπου η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» — η οποία απαιτεί την «εσωτερική» των περιβαλλοντικών δαπανών, δηλαδή την ενσωμάτωσή τους στο κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων — δεν εφαρμόζεται πλήρως. Ωστόσο, οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό, να δημιουργήσουν εμπορικούς φραγμούς και να υπονομεύσουν την ενιαία αγορά ιδίως στους τομείς της γεωργίας και της βιομηχανίας που προκαλούν τη μεγαλύτερη ρύπανση. Γεγονός είναι ότι οι επιχειρήσεις, σε όλα τα κράτη μέλη, πρέπει να πραγματοποιήσουν επενδύσεις προκειμένου οι μονάδες παραγωγής, ο εξοπλισμός και οι παραγωγικές διαδικασίες τους να ανταποκρίνονται στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, εσωτερικεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο σταδιακά το εξωτερικό περιβαλλοντικό τους κόστος. Οι κρατικές ενισχύσεις μάλλον δίνουν σε ορισμένες επιχειρήσεις κάποιο πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών τους σε άλλα κράτη μέλη οι οποίοι δεν λαμβάνουν παρόμοιες ενισχύσεις, παρά το ότι υπόκεινται στους ίδιους περιβαλλοντικούς περιορισμούς.

1.5. Παρακάτω περιγράφονται τα κύρια είδη κρατικής υποστήριξης υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος που κοινοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια. Τα διάφορα είδη ενισχύσεων χωρίζονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες: επενδυτικές ενισχύσεις, οριζόντια μέτρα και λειτουργικές ενισχύσεις.

1.5.1. Επενδυτικά κίνητρα που ενδεχομένως συνδέονται με ρυθμιστικά μέτρα ή οικειοθελείς συμφωνίες

Σε πολλούς τομείς της πολιτικής προστασίας του περιβάλλοντος, οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες από το νόμο να πληρούν ορισμένες προδιαγραφές. Οι υποχρεωτικές αυτές προδιαγραφές μπορεί να επιβάλλουν την ενσωμάτωσή

⁽¹⁾ Επιστολή προς τα κράτη μέλη SEC(74) 4264 της 6ης Νοεμβρίου 1974· Τέταρτη έκδοση επί της πολιτικής ανταγωνισμού σημεία 175-182.

⁽²⁾ Επιστολή προς τα κράτη μέλη SG(80) D/8287 της 7ης Ιουλίου 1980· Δέκατη έκδοση επί της πολιτικής ανταγωνισμού σημεία 222-226.

⁽³⁾ Επιστολή προς τα κράτη μέλη SG(87) D/3795 της 23ης Μαρτίου 1987· Δέκατη έκδοση επί της πολιτικής ανταγωνισμού σημείο 259. Η εκδοχή του πλαισίου του 1986, η οποία θα έληγε στα τέλη του 1992, παρατάθηκε κατά ένα έτος· βλέπε επιστολές προς τα κράτη μέλη της 18ης Ιανουαρίου και της 19ης Ιουλίου 1993.

⁽⁴⁾ Βλέπε σύσταση του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 1975 (ΕΕ αριθ. L 194 της 25. 7. 1975).

⁽⁵⁾ Άρθρα 130 Π, Ρ και Σ της συνθήκης ΕΚ.

⁽⁶⁾ COM(92) 23 τελικό τόμος II της 27ης Μαρτίου 1992 και ψήφισμα του Συμβουλίου της 1ης Φεβρουαρίου 1993.

διεθνών συμφωνιών ή κοινοτικής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο, ή μπορεί απλώς να βασίζονται σε εθνικούς, περιφερειακούς ή τοπικούς στόχους. Το κοινό στοιχείο όλων αυτών είναι ότι υπάρχει νομική υποχρέωση.

Ωστόσο, για να επιτευχθούν ή να αποκατασταθούν ικανοποιητικά επίπεδα ποιότητας του περιβάλλοντος, ιδίως σε περιοχές με βαρεία βιομηχανία, τα επίπεδα προστασίας πρέπει να αυξηθούν σταδιακά ώστε να ενθαρρυνθούν οι επιχειρήσεις για να προχωρήσουν πέρα από τις νομικές τους υποχρεώσεις.

Τελικός στόχος των επενδυτικών κινήτρων στον τομέα αυτό είναι να διευκολυνθεί η σταδιακή βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος. Η υποστήριξη που προσφέρεται για επενδύσεις εντάσσεται συνήθως σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- ενισχύσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων που αποσκοπούν να δομηθούν υφιστάμενες επιχειρήσεις να προσαρμόσουν τις μονάδες παραγωγής τους σε νέα πρότυπα ή να τις ενθαρρύνουν να επιτύχουν τα πρότυπα αυτά συντομότερα (ενισχύσεις προσφερόμενες για περιορισμένο χρονικό διάστημα για να επιταχυνθεί η διαδικασία εφαρμογής νέων προτύπων),
- ενισχύσεις που ενθαρρύνουν τις προσπάθειες σημαντικής βελτίωσης των υποχρεωτικών προτύπων μέσω επενδύσεων που μειώνουν την εκπομπή ρύπων σε επίπεδα αρκετά χαμηλότερα από εκείνα που θεσπίζουν τα τρέχοντα ή νέα πρότυπα,
- ενισχύσεις χορηγούμενες όταν δεν υπάρχουν υποχρεωτικά πρότυπα δάσει συμφωνιών με τις οποίες οι επιχειρήσεις λαμβάνουν σημαντικά μέτρα για την καταπολέμηση της ρύπανσης χωρίς να υπάρχει νομική υποχρέωση ή πριν αυτή ανακύψει,
- ενισχύσεις για επενδύσεις σε τομείς στους οποίους η περιβαλλοντική δράση αποτελεί θέμα προτεραιότητας, αλλά ωφελούν την κοινότητα πολύ περισσότερο από τους μεμονωμένους επενδυτές και κατά συνέπεια πρέπει να χορηγηθούν σε συλλογική βάση. Τέτοια περίπτωση αποτελεί, παραδείγματος χάριν, η διαχείριση αποβλήτων και η ανακύκλωση,
- ενισχύσεις για την επανόρθωση περιβαλλοντικών ζημιών του παρελθόντος τις οποίες οι επιχειρήσεις δεν είναι υποχρεωμένες από το νόμο να αποκαταστήσουν.

1.5.2. *Ενισχύσεις για οριζόντια μέτρα*

Τα οριζόντια μέτρα αποσκοπούν στην εξεύρεση λύσεων σε περιβαλλοντικά προβλήματα και τη διάδοση των γνώσεων σχετικά με τις λύσεις αυτές προκειμένου να καταστεί δυνατή η ευρύτερη εφαρμογή τους. Στο ευρύ αυτό φάσμα δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται:

- η έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών που προκαλούν λιγότερη ρύπανση,
- η παροχή τεχνικών πληροφοριών, συμβουλευτικών υπηρεσιών και κατάρτισης σχετικά με νέες περιβαλλοντικές τεχνολογίες και μεθόδους,
- η άσκηση περιβαλλοντικών ελέγχων στις επιχειρήσεις,

- η διάδοση πληροφοριών και η ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού σχετικά με τα περιβαλλοντικά προβλήματα, η προώθηση της γενικότερης χρήσης σημάτων οικολογικής ποιότητας και των πλεονεκτημάτων που προσφέρουν τα φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα κ.λπ.

1.5.3. *Λειτουργικές ενισχύσεις υπό μορφή επιχορήγησης, απαλλαγής από τους περιβαλλοντικούς φόρους ή τέλη και ενισχύσεων για την αγορά φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων*

Παρά τη σημειωθείσα πρόοδο ως προς τη μείωση της ρύπανσης και την εισαγωγή καθαρότερων τεχνολογιών, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές δραστηριότητες οι οποίες δαπανούν μεν το περιβάλλον αλλά των οποίων το περιβαλλοντικό κόστος δεν περνά στο κόστος παραγωγής και στις τιμές των προϊόντων. Εκτός αυτού, τα περιβαλλοντικά οφέλη από προϊόντα και τεχνολογίες που προκαλούν λιγότερη ρύπανση συνήθως δεν αντικατοπτρίζονται πλήρως στις χαμηλές για τους καταναλωτές τιμές. Ωστόσο, στα κράτη μέλη παρατηρείται σαφώς μια τάση για τη λήψη μέτρων εσωτερικεύσης του εξωτερικού αυτού κόστους και των ωφελιών μέσω της επιβολής φόρων ή τελών για περιβαλλοντικές υπηρεσίες, αφενός, και επιδοτήσεων, αφετέρου.

Η επιβολή περιβαλλοντικών φόρων και τελών μπορεί να συνεπάγεται κρατικές ενισχύσεις επειδή ορισμένες επιχειρήσεις μπορεί να μην είναι ικανές να φέρουν το πρόσθετο οικονομικό βάρος αμέσως και να χρειασθούν προσωρινή ελάφρυνση. Αυτή η ελάφρυνση μπορεί να λάβει τις ακόλουθες μορφές:

- απαλλαγή από τους περιβαλλοντικούς φόρους, την οποία ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν για να μην τεθούν οι επιχειρήσεις τους σε μειονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών τους από χώρες στις οποίες δεν υπάρχουν παρόμοια μέτρα,
- επιχορηγήσεις που καλύπτουν το σύνολο ή μέρος του κόστους λειτουργίας των εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων ή ανακύκλωσης, των μονάδων επεξεργασίας των υδάτων ή άλλων παρόμοιων εγκαταστάσεων, τις οποίες διαχειρίζονται ημικρατικοί φορείς και για τις υπηρεσίες των οποίων οι καταναλωτές καταβάλουν κάποιο τίμημα.

Η επιδότηση δάσει του κόστους για περιβαλλοντικές υπηρεσίες συμφωνεί με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Ωστόσο, μπορεί να χρειασθεί να καθυστερήσει η εισαγωγή της επιδότησης με το πλήρες κόστος ή να επιδοτηθούν ορισμένοι χρήστες εις βάρος άλλων, ιδίως κατά τη μετάβαση από τις κλασικές μεθόδους διάθεσης των αποβλήτων σε νέες μεθόδους ανακύκλωσης ή επεξεργασίας. Μέρος του επενδυτικού κόστους τέτοιων εγκαταστάσεων μπορεί να καλύπτει και το δημόσιο.

Μεταξύ των επιδοτήσεων που είναι σχεδιασμένες να αντικατοπτρίζουν τα θετικά περιβαλλοντικά οφέλη ορισμένων τεχνολογιών είναι:

- επιχορηγήσεις ή διασταυρούμενες επιδοτήσεις για να καλυφθεί το πρόσθετο κόστος παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμους πόρους,

— ενισχύσεις που ενθαρρύνουν καταναλωτές και επιχειρήσεις να αγοράζουν φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα (*) αντί για τα φθηνότερα κλασικά προϊόντα.

1.6. Οι κανόνες αυτοί έχουν ως στόχο να εξισορροπήσουν τις απαιτήσεις μεταξύ ανταγωνισμού και πολιτικής προστασίας του περιβάλλοντος, δεδομένου ότι για την άσκηση της τελευταίας χρησιμοποιούνται ευρέως κρατικές ενισχύσεις. Τέτοιου είδους ενισχύσεις κανονικά μπορούν να αιτιολογηθούν μόνον όταν οι δυσμενείς επιπτώσεις στον ανταγωνισμό μπορούν να αντισταθμιστούν από τα οφέλη υπέρ του περιβάλλοντος. Σκοπός των κανόνων αυτών είναι να διασφαλισθεί η ύπαρξη διαφάνειας και συνέπειας στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται από την Επιτροπή οι διατάξεις για τις κρατικές ενισχύσεις της συνθήκης ΕΚ, στα ποικίλα μέσα που περιγράφηκαν παραπάνω (ρυθμιστικές διατάξεις, φόροι και επιδοτήσεις, μέτρα κατάρτισης και πληροφόρησης) τα οποία χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος. Το παρακάτω τμήμα περιγράφει τα κριτήρια που θα εφαρμόζει η Επιτροπή κατά την εξέταση της συμβατότητας των διαφόρων τύπων κρατικής ενίσχυσης υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος με το άρθρο 92 της συνθήκης ΕΚ. Σκοπός δεν είναι να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις, αλλά όταν τα κράτη μέλη είναι διατεθειμένα να χορηγήσουν ενισχύσεις να υπάρχουν κάποιοι κανόνες ως προς τα είδη και επίπεδα κρατικών ενισχύσεων που είναι αποδεκτά.

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

2.1. Οι κανόνες ισχύουν για τις ενισχύσεις σε όλους τους τομείς που διέπονται από τη συνθήκη ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που διέπονται από ειδικούς κοινοτικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις (επεξεργασία χάλυβα, ναυπηγική διομηχανία, αυτοκινητοβιομηχανία, συνθετικές ίνες, μεταφορές, γεωργία και αλιεία), εφόσον οι κανόνες αυτοί δεν προβλέπουν κάτι άλλο. Όσον αφορά το γεωργικό τομέα (*) οι κανόνες δεν ισχύουν για το πεδίο που καλύπτει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 του Συμβουλίου (*).

2.2. Οι κανόνες ακολουθούν την προσέγγιση της Επιτροπής κατά την εξέταση, δάσει του άρθρου 92, των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται για τους ακόλουθους σκοπούς στον τομέα του περιβάλλοντος:

— επενδύσεις,

— ενημερωτικές δραστηριότητες, κατάρτιση και συμβουλευτικές υπηρεσίες,

— προσωρινές επιδοτήσεις του λειτουργικού κόστους σε ορισμένες περιπτώσεις,

— αγορά ή χρήση φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων.

Ισχύουν για όλες τις μορφές ενισχύσεων ⁽¹⁰⁾.

2.3. Οι ενισχύσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας θα αντιμετωπίζονται ως ενισχύσεις χορηγούμενες υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος δάσει των κανόνων εφόσον στοχεύουν και επιτυγχάνουν σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη και οι σχετικές ενισχύσεις είναι απαραίτητες, λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομίες στο κόστος του επενδυτή. Οι ενισχύσεις για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η ανάπτυξη της οποίας αποτελεί κατεξοχήν προτεραιότητα της Κοινότητας ⁽¹¹⁾, διέπονται επίσης από τους κανόνες αυτούς, στο βαθμό που άπτονται επενδυτικών ενισχύσεων. Πάντως, υψηλότερα επίπεδα ενισχύσεων από εκείνα που μπορούν να επιτραπουν σε συγκεκριμένες περιπτώσεις προβλέπονται στο σημείο 3.2 κατωτέρω. Λειτουργικές ενισχύσεις για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμους πόρους θα κρίνονται κατά περίπτωση.

2.4. Οι κρατικές ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα του περιβάλλοντος διέπονται από τους κανόνες που θεσπίζονται στο κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης ⁽¹²⁾.

3. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

3.1. Εξέταση των ενισχύσεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος δάσει του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΚ

Σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, απαγορεύεται, με ορισμένες εξαιρέσεις, η παροχή κρατικής οικονομικής δόθειας σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή διομηχανίες η οποία στρεβλώνει ή απειλεί να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και ενδέχεται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Οι κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος συχνά πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 92 παράγραφος 1. Με αυτές προσφέρονται πλεονεκτήματα σε ορισμένες επιχειρήσεις, σε αντίθεση με τα γενικά μέτρα που ωφελούν επιχειρήσεις σε όλο το φάσμα της οικονομίας και ενδέχεται να επηρεάσουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο.

(*) Γενικά κριτήρια για φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα απαριθμούνται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 880/92 του Συμβουλίου της 23ης Μαρτίου 1992 σχετικά με κοινοτικό σύστημα απονομής οικολογικού σήματος (ΕΕ αριθ. L 99 της 11. 4. 1992, σ. 1).

(*) Οι ενισχύσεις που αφορούν άμεσα ή έμμεσα την παραγωγή ή/και τη διάθεση στην αγορά προϊόντων, εκτός από τα αλιευτικά, απαριθμούνται στο παράρτημα II της συνθήκης ΕΚ.

(*) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1992 σχετικά με τις γεωργικές μεθόδους παραγωγής που είναι συμβατές με τις απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της υπαίθρου (ΕΕ αριθ. L 215 της 30. 7. 1992, σ. 85).

⁽¹⁰⁾ Οι κύριες μορφές είναι επιχορηγήσεις, επιδοτούμενα δάνεια, εγγυήσεις, φορολογική ελάφρυνση, μείωση των τελών και οφέλη σε είδος.

⁽¹¹⁾ Βλέπε απόφαση 93/500/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 1993 σχετικά με την προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα (πρόγραμμα Altener) (ΕΕ αριθ. L 235 της 18. 9. 1993, σ. 41).

⁽¹²⁾ ΕΕ αριθ. C 83 της 11. 4. 1986, σ. 2.

Ωστόσο, όταν οι ενισχύσεις πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται παρακάτω, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει ότι υπάγονται σε μία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΚ. Φυσικά, η χορήγηση απαλλαγής υπόκειται και σε άλλες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, ειδικότερα εκείνες που διέπουν την ενιαία αγορά.

3.2. Επενδυτικές ενισχύσεις

3.2.1. Οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε γήπεδα, (όταν είναι απολύτως απαραίτητο προκειμένου να επιτευχθούν περιβαλλοντικοί στόχοι), κτίρια, μονάδες παραγωγής και εξοπλισμού, με σκοπό τη μείωση ή την εξάλειψη της ρύπανσης και των λοιπών οχλήσεων ή την προσαρμογή των μεθόδων παραγωγής με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, μπορούν να χορηγηθούν εντός των ορίων που θεσπίζονται με τις παρούσες γενικές κατευθύνσεις. Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να αφορούν αυστηρά το πρόσθετο επενδυτικό κόστος που συνεπάγεται αναγκαστικά η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Οι γενικές επενδυτικές δαπάνες που δεν συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος, πρέπει να αποκλείονται. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση νέων εγκαταστάσεων ή μονάδων αντικατάστασης, το κόστος της βασικής επένδυσης που συνεπάγεται απλώς τη σύσταση ή την αντικατάσταση της παραγωγικής ικανότητας χωρίς να εμπεριέχει περιβαλλοντικούς στόχους δεν είναι επιλέξιμο. Επίσης, στις περιπτώσεις που η επένδυση συνδέεται με μια αύξηση του δυναμικού της υπάρχουσας μονάδας παραγωγής, καθώς και δελτίωση των περιβαλλοντικών προδιαγραφών, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να είναι ανάλογες προς το αρχικό δυναμικό της μονάδας παραγωγής⁽¹³⁾. Πάντως, οποιαδήποτε ενίσχυση που ενώ θεωρητικά αποσκοπεί σε μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος ενώ στην πράξη αποτελεί γενική επένδυση δεν καλύπτεται από τους κανόνες αυτούς. Αυτό ισχύει, π.χ., στην περίπτωση ενισχύσεων για νέα εγκατάσταση σε άλλο χώρο στην ίδια περιοχή. Τέτοιου είδους ενίσχυση δεν καλύπτεται από τους κανόνες, διότι οι πρόσφατες περιπτώσεις απέδειξαν ότι αυτό μπορεί να αντίκειται στην πολιτική του ανταγωνισμού και της συνοχής. Κατά συνέπεια, θα συνεχίσει να εφαρμόζεται η κατά περίπτωση εξέταση, μέχρις ότου συγκεντρωθεί επαρκής εμπειρία για τη θέσπιση γενικότερων κανόνων.

3.2.2. Οι κανόνες για τις επενδυτικές ενισχύσεις εφαρμόζονται επίσης για ενισχύσεις επενδύσεων που αφορούν την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών του παρελθόντος, π.χ. την αποκατάσταση ρυπαρών διομηχανικών τοποθεσιών. Σε περιπτώσεις όπου ο υπεύθυνος για τη ρύπανση δεν είναι δυνατό να εντοπισθεί ή να κληθεί σε απολογισμό, οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση τέτοιων περιοχών δεν υπάγονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ διότι δεν αποφέρουν οικονομικό όφελος, χωρίς αντιστάθμισμα, σε ορισμένες επιχειρήσεις ή διομηχανίες. Οι περιπτώσεις αυτές θα εξετάζονται μεμονωμένα.

3.2.3. Κατά γενικό κανόνα, οι ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος θα εγκρίνονται μέχρι των επιπέδων που αναφέρονται παρακάτω⁽¹⁴⁾. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και στις επενδύσεις που γίνονται εκ μέρους μεμονωμένων εταιρειών και στις επενδύσεις υπέρ συλλογικών εγκαταστάσεων.

A. Ενισχύσεις που δοθούν τις επιχειρήσεις να προσαρμοσθούν σε νέα υποχρεωτικά πρότυπα

Οι ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση σε νέα υποχρεωτικά πρότυπα ή άλλες νέες νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις που απαιτούν την προσαρμογή της μονάδας παραγωγής και του εξοπλισμού προκειμένου να ικανοποιηθούν οι νέες απαιτήσεις, θα εγκρίνονται μέχρι ποσοστού 15 %, ακαθάριστα, του επιλέξιμου κόστους⁽¹⁵⁾. Οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται μόνον για περιορισμένη χρονική περίοδο και σε συνάρτηση με εγκατάσταση που λειτουργεί για διάστημα τουλάχιστον δύο ετών πριν από την έναρξη ισχύος των νέων προτύπων ή υποχρεώσεων.

Για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τέτοιες επενδύσεις⁽¹⁶⁾, μπορεί να προστεθούν άλλες 10 ποσοστιαίες μονάδες ενισχύσεως, ακαθάριστα. Εάν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται σε ενισχυόμενες περιοχές⁽¹⁷⁾ θα χορηγούνται ενισχύσεις μέχρι το επιτρεπόμενο από την Επιτροπή όριο για κάθε περιοχή, σύν άλλες 10 ποσοστιαίες μονάδες, ακαθάριστα, για ΜΜΕ από περιοχές του άρθρου

⁽¹⁴⁾ Οι αρχές που διέπουν τις επενδυτικές ενισχύσεις στους παρόντες κανόνες θεσπίζονται με την επιφύλαξη της υπάρχουσας ή μελλούσας κοινοτικής νομοθεσίας, ιδίως στον τομέα του περιβάλλοντος.

Για επενδύσεις που καλύπτονται από το άρθρο 12 παράγραφος 1 και το άρθρο 12 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2328/91 του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1991 περί δελτιώσεως της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων (ΕΕ αριθ. L 218 της 6. 8. 1991, σ. 1.) το μέγιστο ύψος ενίσχυσης είναι 35 % ή 45 % σε περιοχές που καλύπτονται από την οδηγία 75/268/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 1975 περί της ορεινής γεωργίας και της γεωργίας σε ορισμένες λιγότερο ευνοημένες περιοχές (ΕΕ αριθ. L 128 της 19. 5. 1975, σ. 1). Τα ανώτατα αυτά επίπεδα ενίσχυσης εφαρμόζονται ανεξαρτήτως του μεγέθους της επιχείρησης. Κατά συνέπεια, τα ανώτατα όρια ενδέχεται να μην αυξηθούν για την περίπτωση των ΜΜΕ όπως αναφέρεται παρακάτω. Για επενδύσεις στο πλαίσιο των στόχων 1 ή 56, η Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα, προβαίνοντας σε εξέταση κατά περίπτωση, να δέχεται υψηλότερα επίπεδα ενίσχυσης, από τα προαναφερθέντα, εφόσον το κράτος μέλος αποδεικνύει στην Επιτροπή ότι είναι αιτιολογημένα.

⁽¹⁵⁾ Δηλαδή, η ονομαστική (προ-φόρων) αξία των επιχορηγήσεων και η παρούσα (προ-φόρων) αξία των επιδοτήσεων επιτοκίου σε σχέση με το επενδυτικό κόστος. Τα καθαρά ποσά προκύπτουν μετά την αφαίρεση του φόρου.

⁽¹⁶⁾ Όπως ορίζονται στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ (ΕΕ αριθ. C 213 της 19. 8. 1992, σ. 2).

⁽¹⁷⁾ Δηλαδή, περιοχές που καλύπτονται από εθνικά προγράμματα περιφερειακής ανάπτυξης, ανεξάρτητα από τα διαρθρωτικά ταμεία. Σε περιοχές που δεν καλύπτονται από τα προγράμματα αυτά αλλά είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις των διαρθρωτικών ταμείων στο πλαίσιο των στόχων 2 ή 56, το ύψος των ενισχύσεων θα αποφασίζεται σε συνάρτηση με τα μεμονωμένα προγράμματα.

⁽¹³⁾ Για τις ενισχύσεις που αφορούν τη διάθεση της κοπριάς των ζώων, η Επιτροπή εφαρμόζει επίσης κατ' αναλογία τα κριτήρια του παραρτήματος III της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 σχετικά με την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ αριθ. L 375 της 31. 12. 1991, σ. 1).

92 παράγραφος 3 και 15 ποσοστιαίες μονάδες για ΜΜΕ από περιοχές του άρθρου 92 παράγραφος 3 ⁽¹⁸⁾.

Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενισχύσεων για το κόστος συμμόρφωσης με νέα υποχρεωτικά πρότυπα σε νέες μονάδες παραγωγής. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις που επιλέγουν να μην προδούν στην απλή προσαρμογή μιας υφιστάμενης μονάδας παραγωγής ηλικίας άνω των δύο ετών, αλλά σε αντικατάστασή της με νέα μονάδα παραγωγής ανταποκρινόμενη στα νέα πρότυπα, μπορούν να λάβουν ενισχύσεις για το μέρος των επενδυτικών δαπανών που δεν υπερβαίνει το κόστος προσαρμογής της παλαιάς μονάδας παραγωγής.

Εάν υπάρχουν κοινοτικά και εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα για το ίδιο είδος οχλήσεως ή ρύπανσης, θα εφαρμόζεται το αυστηρότερο από τα δύο για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης.

Β. Ενισχύσεις που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να προχωρήσουν πέρα από τα υποχρεωτικά περιβαλλοντικά πρότυπα

Ενισχύσεις για επενδύσεις που επιτρέπουν σαφώς υψηλότερα επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος από εκείνα των υποχρεωτικών προτύπων θα εγκρίνονται μέχρι το 30 %, ακαθάριστα, των επιλέξιμων δαπανών. Το επίπεδο των ενισχύσεων που χορηγούνται αυτή τη στιγμή για την υπέρβαση των περιβαλλοντικών προτύπων πρέπει να αντιστοιχεί στην επιτευχθείσα βελτίωση του περιβάλλοντος και στην απαραίτητη επένδυση για την επίτευξη αυτής της βελτίωσης.

Εάν οι επενδύσεις γίνουν από ΜΜΕ, είναι δυνατό να χορηγηθούν άλλες 10 ποσοστιαίες μονάδες. Σε ενισχυόμενες περιοχές είναι δυνατό να χορηγηθούν ενισχύσεις μέχρι το όριο περιφερειακής ενίσχυσης που επιτρέπει η Επιτροπή για την περιοχή, συν τα συμπληρωματικά ποσά για τις ΜΜΕ που προαναφέρθηκαν, ανάλογα με την περίπτωση ⁽¹⁹⁾.

Εάν υπάρχουν κοινοτικά και εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα για το ίδιο είδος οχλήσεως ή ρύπανσης, θα εφαρμόζεται το αυστηρότερο από τα δύο για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις προς τις ΜΜΕ. Όταν οι διατιθέμενες για περιβαλλοντικές επενδύσεις ενισχύσεις σε μη ενισχυόμενες περιοχές υπερβαίνουν το επιτρεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 92 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο, όριο περιφερειακής ενίσχυσης στην ίδια χώρα, τότε ο βαθμός ενίσχυσης της ενισχυόμενης περιοχής δύναται να ανέλθει στα επίπεδα της μη ενισχυόμενης περιοχής.

⁽¹⁹⁾ Όπως και στην περίπτωση ενισχύσεων για την προσαρμογή σε πρότυπα, εάν οι ενισχύσεις που διατίθενται για περιβαλλοντικές επενδύσεις σε μη ενισχυόμενες περιοχές υπερβαίνουν το όριο περιφερειακών ενισχύσεων για ενισχυόμενη περιοχή του άρθρου 92 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο, της ίδιας χώρας, τότε το επίπεδο ενίσχυσης στην ενισχυόμενη περιοχή μπορεί να εξισωθεί με εκείνο που διατίθεται στην μη ενισχυόμενη περιοχή. Βλέπε επίσης υποσημείωση ⁽¹⁷⁾.

Όταν ένα σχέδιο αφορά την προσαρμογή σε πρότυπα και εν μέρει την επίτευξη καλύτερων επιδόσεων πέραν των προτύπων, οι επιλέξιμες δαπάνες που ανήκουν σε καθεμία κατηγορία πρέπει να διαχωρίζονται και να εφαρμόζονται τα ανάλογα όρια.

Γ. Ενισχύσεις όταν δεν υπάρχουν υποχρεωτικά πρότυπα

Σε τομείς όπου δεν υπάρχουν υποχρεωτικά πρότυπα ή άλλες νομικές υποχρεώσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις που θα βελτιώσουν σημαντικά τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις ή θα ανταποκρίνονται στις επιδόσεις επιχειρήσεων άλλων κρατών μελών, στα οποία ισχύουν υποχρεωτικά πρότυπα, μπορούν να λάβουν ενισχύσεις στα ίδια επίπεδα και να υπόκεινται στους ίδιους όρους αναλογίας με τις επιχειρήσεις που βελτιώνουν τις επιδόσεις τους πέραν των ισχυουσών προτύπων (βλέπε παραπάνω).

Όταν ένα σχέδιο περιλαμβάνει εν μέρει προσαρμογή στα πρότυπα και εν μέρει μέτρα για τα οποία δεν προβλέπονται πρότυπα, το επιλέξιμο κόστος που ανήκει σε κάθε κατηγορία πρέπει να διαχωρίζεται και να εφαρμόζεται το αντίστοιχο επίπεδο.

3.3. Ενισχύσεις για δραστηριότητες πληροφόρησης, κατάρτιση και παροχή συμβουλών

Οι ενισχύσεις για διαφημιστικές εκστρατείες για να ευαισθητοποιηθεί περισσότερο το κοινό και να του δοθούν συγκεκριμένες πληροφορίες π.χ. σχετικά με την επιλεκτική συλλογή απορριμμάτων, τη διατήρηση των φυσικών πόρων ή φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα ενδέχεται να μην υπάγονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ όταν έχουν πολύ γενικευμένο και απομακρυσμένο από την αγορά χαρακτήρα με αποτέλεσμα να μην προσφέρουν συγκεκριμένα οικονομικά οφέλη προς συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Ακόμα και όταν οι δραστηριότητες αυτές υπάγονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1, κατά κανόνα δύνανται να εξαιρεθούν.

Είναι επίσης δυνατό να εγκριθεί η χορήγηση ενισχύσεων για την παροχή κατάρτισης και συμβουλευτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις για περιβαλλοντικά θέματα. Όπως προβλέπεται στους κανόνες για τις ΜΜΕ, οι ενισχύσεις προς τις ΜΜΕ μπορούν να ανέλθουν μέχρι ύψους 50 % των επιλέξιμων δαπανών ⁽²⁰⁾. Σε ενισχυόμενες περιοχές για τις οποίες εγκρίνονται επενδυτικές ενισχύσεις, μπορούν επίσης να χορηγούνται ενισχύσεις τουλάχιστον της ίδιας εντάσεως για υπηρεσίες κατάρτισης και παροχής συμβουλών σε ΜΜΕ και μεγαλύτερες επιχειρήσεις.

3.4. Λειτουργικές ενισχύσεις

Σύμφωνα με την πολιτική που εφαρμόζεται από καιρό, η Επιτροπή δεν εγκρίνει κατά κανόνα λειτουργικές ενισχύσεις

⁽²⁰⁾ Βλέπε παραπάνω υποσημείωση ⁽¹⁶⁾.

που ανακουφίζουν τις επιχειρήσεις από δαπάνες απορρέουσες από τη ρύπανση ή την όχληση που προκαλούν. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε εξαίρεση από την αρχή αυτή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Αυτό συνέβη ήδη στους τομείς της διαχείρισης των αποβλήτων και της απαλλαγής από περιβαλλοντικούς φόρους. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις περιπτώσεις αυτές βάσει των χαρακτηριστικών τους, εφαρμόζοντας τα κριτήρια που έχει θεσπίσει στους δύο προαναφερθέντες τομείς. Με βάση αυτά, οι ενισχύσεις πρέπει να αντισταθμίζουν μόνον το πρόσθετο κόστος παραγωγής σε σχέση με το κλασικό κόστος, να είναι προσωρινές και να μειούνται προοδευτικά, έτσι ώστε να αποτελούν κίνητρο για τη μείωση της ρύπανσης ή την ταχύτερη εισαγωγή αποτελεσματικότερων τρόπων αξιοποίησης των πόρων. Επιπλέον, οι ενισχύσεις δεν πρέπει να συγκροούνται με άλλες διατάξεις της συνθήκης ΕΚ και ιδιαίτερα εκείνες που αφορούν την ελεύθερη διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών.

Στον τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων, η κρατική χρηματοδότηση των πρόσθετων δαπανών της επιλεκτικής συλλογής, ανάκτησης και επεξεργασίας των δημοτικών αποβλήτων υπέρ των επιχειρήσεων και των καταναλωτών μπορεί να συνεπάγεται κρατικές ενισχύσεις οι οποίες μπορούν να εγκριθούν υπό τον όρο ότι οι επιχειρήσεις επιβαρύνονται με το ποσό που αναλογεί στη χρήση του συστήματος από αυτές, ή στην ποσότητα των αποβλήτων που παράγουν. Οι ενισχύσεις για τη συλλογή, ανάκτηση και επεξεργασία βιομηχανικών και γεωργικών αποβλήτων θα εξετάζονται κατά περίπτωση.

Η προσωρινή απαλλαγή από νέους περιβαλλοντικούς φόρους θα εγκρίνεται όταν χρειάζεται για να αντισταθμισθούν απώλειες στην ανταγωνιστικότητα, ιδίως σε διεθνές επίπεδο. Άλλος συντελεστής που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι το τι πρέπει να πράξουν οι επιχειρήσεις σε αντάλλαγμα για να μειωθεί η ρύπανση. Η διάταξη αυτή ισχύει και για απαλλαγές από φόρους επιβαλλόμενους από την κοινοτική νομοθεσία, βάσει της οποίας τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποφασίσουν ως προς την εφαρμογή των απαλλαγών ή ως προς το ύψος τους.

3.5. Ενισχύσεις για την αγορά φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων

Τα μέτρα για την παροχή κινήτρων στους τελικούς καταναλωτές (επιχειρήσεις και άτομα) για να αγοράζουν φιλικότερα προς το περιβάλλον προϊόντα, ενδέχεται να μην υπάγονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ όταν δεν αποφέρουν από οικονομικό όφελος σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Όταν τα μέτρα αυτά υπάγονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1, θα πρέπει να αξιολογηθούν βάσει των χαρακτηριστικών τους και ενδεχομένως να εγκριθούν υπό τον όρο ότι εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις όσον αφορά την προέλευση των προϊόντων, ότι δεν υπερβαίνουν το 100 % των πρόσθετων περιβαλλοντικών δαπανών⁽²¹⁾, και ότι δεν αντίκεινται σε άλλες διατάξεις της συνθήκης ΕΚ ή του παρα-

γώγου δικαίου⁽²²⁾ με ειδική αναφορά στην ελεύθερη διακίνηση των αγαθών.

3.6. Βάση της εξαιρέσεως

Εντός των ορίων και υπό τις προϋποθέσεις των σημείων 3.2 έως 3.5 του παρόντος, οι ενισχύσεις που χορηγούνται για τους προαναφερθέντες λόγους θα εγκρίνονται από την Επιτροπή βάσει της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ για «ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων . . ., σε όποιες περιπτώσεις τέτοιες ενισχύσεις δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον.» Ωστόσο, βάσει της διατάξεως αυτής, μπορεί να εγκρίνονται οι ενισχύσεις για περιβαλλοντικούς σκοπούς σε ενισχυόμενες περιοχές βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.

3.7. Σημαντικά σχέδια κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Οι ενισχύσεις για την προώθηση της εκτέλεσης σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος τα οποία αποτελούν περιβαλλοντική προτεραιότητα και πρόκειται να έχουν ωφέλιμα αποτελέσματα πέραν των συνόρων των ενδιαφερομένων κρατών μελών μπορούν να εγκρίνονται βάσει της εξαιρέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΚ. Ωστόσο, οι ενισχύσεις πρέπει να είναι απαραίτητες για την εκτέλεση του σχεδίου και το σχέδιο πρέπει να έχει σαφή προορισμό και χαρακτηριστικά, να είναι σημαντικό από ποιοτική άποψη και να συμβάλλει με σαφή και υποδειγματικό τρόπο στα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται η εξαίρεση αυτή, η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει υψηλότερα ποσοστά ενισχύσεων από τα όρια που ισχύουν για ενισχύσεις βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

3.8. Σώρευση ενισχύσεων από διαφορετικές πηγές

Τα όρια που θεσπίζονται παραπάνω ως προς το επιτρεπόμενο ύψος των ενισχύσεων που χορηγούνται για διάφορους περιβαλλοντικούς σκοπούς ισχύουν για ενισχύσεις προερχόμενες από κάθε είδους πηγές, ακόμη και για κοινοτικές ενισχύσεις που συνδυάζονται με εθνικές ενισχύσεις.

⁽²¹⁾ Εκτός και αν κοινοτική νομοθεσία δεν προβλέπει ποσοστό ύψους 100 % (βλέπε οδηγία 91/441/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 1991 για την τροποποίηση της οδηγίας 70/220/ΕΟΚ σχετικά με την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά της ρύπανσης του αέρα από τις εκπομπές οχημάτων με κινητήρα (ΕΕ αριθ. L 242 της 30. 8. 1991, σ. 1).

⁽²²⁾ Π.χ. οδηγία για τις εκπομπές οχημάτων (που περιέχει επίσης αιτήσεις κοινοποιήσεως) και οδηγία 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Μαρτίου 1983 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών (ΕΕ αριθ. L 109 της 26. 4. 1983, σ. 8).

4. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ, ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

4.1. Εκτός από τα καθεστώτα ενισχύσεων που θεωρούνται ως «de minimis» ⁽²³⁾, οι παρόντες κανόνες δεν επηρεάζουν την υποχρέωση των κρατών μελών να κοινοποιούν βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ όλα τα καθεστώτα ενισχύσεων, όλες τις τροποποιήσεις στα καθεστώτα αυτά καθώς και όλες τις μεμονωμένες περιπτώσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων εκτός εγκεκριμένων καθεστώτων. Στην κοινοποίηση, τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν όλα τα σχετικά στοιχεία που αποδεικνύουν, μεταξύ άλλων, τον περιβαλλοντικό σκοπό των ενισχύσεων και τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών. Οι κανόνες της διαδικασίας ταχείας εγκρίσεως των προγραμμάτων ενισχύσεων προς ΜΜΕ και των τροποποιήσεων υφιστάμενων καθεστώτων ⁽²⁴⁾, καθώς και της κοινοποίησης της σώρευσης ενισχύσεων εξακολουθούν να ισχύουν ⁽²⁵⁾. Όταν εγκρίνει καθεστώτα ενισχύσεων, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη μεμονωμένη κοινοποίηση ενισχύσεων που υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο όριο ή χορηγούνται σε τομείς πέραν εκείνων που αναφέρονται στο σημείο παράγραφο 2.1 του παρόντος, ή σε άλλες σχετικές περιπτώσεις.

4.2. Οι κανόνες δεν επηρεάζουν καθεστώτα ενισχύσεων που είχαν ήδη εγκριθεί κατά τη στιγμή της δημοσίευσής

τους. Ωστόσο, η Επιτροπή θα αναθεωρήσει τα υπάρχοντα καθεστώτα ενισχύσεων, βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, στις 30 Ιουνίου 1995. Επιπλέον, η Επιτροπή θα παρακολουθεί τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων καθεστώτων και θα προτείνει τα κατάλληλα μέτρα, βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 1, εάν διαπιστώσει ότι οι εν λόγω ενισχύσεις επιφέρουν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό οι οποίες αντίκεινται στο κοινό συμφέρον.

4.3. Η Επιτροπή θα ακολουθήσει τους παρόντες κανόνες κατά την αξιολόγηση ενισχύσεων για περιβαλλοντικούς σκοπούς μέχρι τα τέλη του 1999. Πριν από το τέλος του 1996 θα αναθεωρήσει τη λειτουργία των κανόνων. Η Επιτροπή είναι ελεύθερη να τροποποιήσει τους κανόνες οποτεδήποτε αποδειχθεί αναγκαίο να επέλθουν αλλαγές για λόγους συνδεδεμένους με την πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος, την πολιτική ανταγωνισμού και την πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης ή προκειμένου να ληφθούν υπόψη άλλες κοινοτικές πολιτικές και διεθνείς δεσμεύσεις.

4.4. Η Επιτροπή θα ζητήσει από τα κράτη μέλη να της υποβάλλουν εκθέσεις επί της λειτουργίας των καθεστώτων ενίσχυσης υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την ανακοίνωση που εξέδωσε στις 24 Μαρτίου 1993 σχετικά με τις τυποποιημένες κοινοποιήσεις και εκθέσεις.

⁽²³⁾ Βλέπε κανόνες για ενισχύσεις προς ΜΜΕ, ΕΕ αριθ. C 213 της 19. 8. 1992, σ. 2.

⁽²⁴⁾ ΕΕ αριθ. C 213 της 19. 8. 1992, σ. 10.

⁽²⁵⁾ ΕΕ αριθ. C 3 της 5. 1. 1985.

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί συνόλου προανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας

(94/C 72/04)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

COM(93) 685 τελικό — 94/0009(COD)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 8 Φεβρουαρίου 1994)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 129Δ παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Εκτιμώντας:

ότι η δημιουργία και η ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων συμβάλλουν στην επίτευξη σημαντικών κοινοτικών στόχων, όπως η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής·

ότι η δημιουργία και η ανάπτυξη, στο σύνολο του κοινοτικού εδάφους, διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της ενέργειας έχουν επίσης, ως ειδικούς στόχους, την αύξηση της αξιοπιστίας και της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού στην Κοινότητα καθώς και τη διασφάλιση της ισόρροπης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της ενέργειας, στο πλαίσιο ενός συστήματος που κινείται προς ανοικτές και ανταγωνιστικές αγορές·

ότι, για να υπάρξει συμβολή στην επίτευξη των στόχων αυτών, πρέπει να επιταχυνθεί η ανάπτυξη των διασυνδέσεων και των δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στην Κοινότητα, ιδιαίτερα στις ζώνες όπου απαιτείται δελτίωση των δικτύων ή στις περιφέρειες που είναι ακόμη απομονωμένες, καθώς και με τις τρίτες χώρες της Ευρώπης και της λεκάνης της Μεσογείου·

ότι είναι ανάγκη να αναληφθεί κοινοτική δράση προανατολισμού σχετικά με διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας·

ότι, για την ανάπτυξη των εν λόγω δικτύων σε κοινοτική διάσταση, είναι αναγκαίο να προσδιορισθούν τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και να διαμορφωθεί ευνοϊκότερο πλαίσιο, σε τεχνικό, διοικητικό, νομικό και χρηματοδοτικό επίπεδο, για την ολοκλήρωση και την εκμετάλλευση των δικτύων αυτών·

ότι τα σχέδια κοινού ενδιαφέροντος ανταποκρίνονται στους στόχους και εντάσσονται στο πλαίσιο των εν λόγω προτεραιοτήτων· ότι είναι σκόπιμο να λαμβάνονται υπόψη μόνο τα σχέδια που παρουσιάζουν δυνατότητα οικονομικής διωσιμότητας· ότι, στο πλαίσιο αυτό, η έννοια της διωσιμότητας περιλαμβάνει, πέραν της οικονομικής αποδοτικότητας των έργων, και άλλα στοιχεία, συμψηφί προς την αξιοπιστία και την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, προς την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και την προστασία του περιβάλλοντος στην Κοινότητα·

ότι, για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης είναι αναγκαία η σύσταση επιτροπής,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση ορίζει τη φύση και το πεδίο εφαρμογής της κοινοτικής δράσης προανατολισμού σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας. Θεσπίζει σύνολο προανατολισμών, οι οποίοι καλύπτουν τους στόχους, τις προτεραιότητες, καθώς και τις βασικές κατευθύνσεις των δράσεων της Κοινότητας σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας. Προσδιορίζει τα έργα κοινού ενδιαφέροντος στα διευρωπαϊκά δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται:

1. *όσον αφορά τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας:*

— για όλες τις γραμμές με τάση ίση ή ανώτερη των 220 kV και τις υποδρόχιες διασυνδέσεις, εφόσον τα έργα αυτά χρησιμοποιούνται για διαπεριφερειακές ή διεθνείς διαδιδάσεις,

- για τα συστήματα που χρησιμοποιούνται προς την εκμετάλλευση του εν λόγω εξοπλισμού, ήτοι συστήματα προστασίας, ελέγχου και ρύθμισης, καθώς και κάθε εξοπλισμού ή εγκατάστασης που απαιτούνται για την ορθή λειτουργία του συστήματος,

2. όσον αφορά τα δίκτυα φυσικού αερίου:

- για τους αγωγούς υψηλής πίεσης που επιτρέπουν τον εφοδιασμό των περιοχών της Κοινότητας από εσωτερικές ή εξωτερικές πηγές,
- για τους υπόγειους χώρους αποθήκευσης που είναι συνδεδεμένοι στους προαναφερομένους αγωγούς υψηλής πίεσης,
- για τους τερματικούς σταθμούς παραλαβής, αποθήκευσης και επαναεριοποίησης του υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG),
- για τα συστήματα που χρησιμοποιούνται για την εκμετάλλευση του εν λόγω εξοπλισμού, ήτοι συστήματα προστασίας, ελέγχου και ρύθμισης, καθώς και κάθε εξοπλισμού ή εγκατάστασης που απαιτούνται για την ορθή λειτουργία του συστήματος.

Άρθρο 3

Η Κοινότητα ευνοεί τη διασύνδεση, τη διαλειτουργικότητα και την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας, καθώς και την πρόσβαση στα δίκτυα αυτά, προκειμένου:

- να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή της εσωτερικής αγοράς εν γένει, και της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της ενέργειας ειδικότερα,
- να διευκολυνθεί η ανάπτυξη και η άρση της απομόνωσης των λιγότερο ευνοημένων περιοχών και, ως εκ τούτου, να υπάρξει συμβολή στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής,
- να ενισχυθεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού μέσω, επίσης, της εμβάθυνσης των σχέσεων με τις τρίτες χώρες στον τομέα της ενέργειας.

Άρθρο 4

Οι προτεραιότητες της κοινοτικής δράσης σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας είναι οι ακόλουθες:

1. για τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας:

- η σύνδεση των απομονωμένων δικτύων μεταφοράς ηλεκτρισμού,
- η ανάπτυξη των διασυνδέσεων μεταξύ των κρατών μελών καθώς και των εσωτερικών συνδέσεων, στο βαθμό που είναι αναγκαίο για την αξιοποίηση των διασυνδέσεων αυτών,
- η ανάπτυξη των διασυνδέσεων με τις τρίτες χώρες της Ευρώπης και της λεκάνης της Μεσογείου, οι οποίες συμβάλλουν στη δελτίωση της αξιοπιστίας και της ασφάλειας των ηλεκτρικών δικτύων της Κοινότητας ή στον εφοδιασμό της Κοινότητας με ηλεκτρική ενέργεια,

2. για τα δίκτυα φυσικού αερίου:

- η εισαγωγή φυσικού αερίου σε νέες περιοχές,

- η σύνδεση των απομονωμένων δικτύων μεταφοράς φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων για το σκοπό αυτό ενισχύσεων των υφιστάμενων δικτύων, καθώς και η σύνδεση των χωριστών δικτύων φυσικού αερίου,

- η αύξηση της δυναμικότητας μεταφοράς (αγωγοί προσαγωγής), παραλαβής (LNG) και αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την ικανοποίηση της ζήτησης, καθώς και η διαφοροποίηση των πηγών και των αγωγών παροχέτευσης του φυσικού αερίου.

Άρθρο 5

Οι βασικές κατευθύνσεις δράσης της Κοινότητας σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας είναι οι ακόλουθες:

- προσδιορισμός των έργων κοινού ενδιαφέροντος·
- διαμόρφωση ευνοϊκότερου κλίματος, σε τεχνικό, διοικητικό, νομικό και χρηματοδοτικό επίπεδο, για την ανάπτυξη των δικτύων αυτών.

Άρθρο 6

1. Έργο κοινού ενδιαφέροντος μπορεί να είναι κάθε έργο ενεργειακού δικτύου το οποίο πληροί το σύνολο των ακόλουθων κριτηρίων:

- εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2,
- ανταποκρίνεται στους στόχους και στις προτεραιότητες των άρθρων 3 και 4 αντίστοιχα,
- ανταποκρίνεται σε μια ανάγκη και παρουσιάζει προοπτική οικονομικής διωσιμότητας η οποία πρέπει να επιβεβαιωθεί.

2. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος.

3. Οποιαδήποτε αίτηση προερχόμενη από κράτος μέλος ή από την Επιτροπή σχετικά με τροποποίηση του συνημμένου καταλόγου των έργων κοινού ενδιαφέροντος λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 7. Τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται προκειμένου να κριθεί αυτή η αίτηση. Κανένα έργο δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στον εν λόγω κατάλογο εάν το κράτος μέλος του οποίου το έδαφος σχετίζεται με το πρόγραμμα δεν έχει εγκρίνει τη συμπερίληψή του.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για να διευκολυνθεί και να επισπευφθεί η ολοκλήρωση των έργων κοινού ενδιαφέροντος. Ειδικότερα, η διεκπεραίωση των εθνικών διαδικασιών χορήγησης αδειών πρέπει να γίνεται το ταχύτερο δυνατόν.

5. Όταν ορισμένα τμήματα των έργων κοινού ενδιαφέροντος βρίσκονται στο έδαφος τρίτων κρατών, η Επιτροπή αναλαμβάνει να υποβάλει τις κατάλληλες προτάσεις, κατά

περίπτωση στο πλαίσιο της διαχείρισης των συμφωνιών της Κοινότητας με αυτά τα τρίτα κράτη, προκειμένου αυτά τα έργα να αναγνωρισθούν ως αμοιβαίου ενδιαφέροντος από τα ενδιαφερόμενα τρίτα κράτη.

6. Η αξιολόγηση της οικονομικής διωσιμότητας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 τρίτη περίπτωση, δασίζεται σε συνολική ανάλυση κόστους-ωφελιμότητας, η οποία λαμβάνει υπόψη όλα τα ωφέλη, όπως περιβαλλοντικές πτυχές, ασφάλεια εφοδιασμού και συνεισφορά στην οικονομική και κοινοτική συνοχή.

Άρθρο 7

1. Δημιουργείται επιτροπή την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προρρυθμίζει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής. Κάθε αίτηση τροποποίησης του καταλόγου των σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος που προέρχεται από την Επιτροπή ή από κράτος μέλος, υποβάλλεται από την Επιτροπή στην εν λόγω επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 2.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος. Αποφασίζει με την πλειοψηφία που προβλέπει το άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για την έκδοση των αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στην επιτροπή, οι ψήφοι των αντιπροσώπων

των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως. Εάν, όμως, τα μέτρα αυτά δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη που διατύπωσε η επιτροπή, ανακοινώνονται αμέσως από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να αναβάλει επί ένα μήνα το πολύ, από την ημερομηνία της ανακοίνωσης αυτής, την εφαρμογή των μέτρων που αποφασίστηκαν από αυτήν.

Το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να λάβει διαφορετική απόφαση μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο.

Άρθρο 8

Η Επιτροπή συντάσσει, ανά διετία, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, την οποία υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κατάλογος των έργων κοινού ενδιαφέροντος

ΔΙΚΤΥΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

α) Σύνδεση των απομονωμένων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας:

1. Βόρειος Ιρλανδία — Σκωτία
2. Ιρλανδία — Ηνωμένο Βασίλειο
3. Γερμανία: Συνδέσεις προς τα ανατολικά Länder
4. Ελλάδα — Ιταλία
5. Ελλάδα: Σύνδεση της νήσου Κρήτης
6. Ισπανία: Σύνδεση των Βαλεαρίδων Νήσων

6) Ενίσχυση των ηλεκτρικών διασυνδέσεων μεταξύ των κρατών μελών:

1. Γερμανία — Δανία
2. Γερμανία — Κάτω Χώρες
3. Γερμανία — Βέλγιο
4. Γαλλία — Βέλγιο
5. Γαλλία — Γερμανία
6. Γαλλία — Ιταλία
7. Γαλλία — Ισπανία
8. Βέλγιο — Κάτω Χώρες
9. Βέλγιο — Λουξεμβούργο
10. Ισπανία — Πορτογαλία

γ) Ενίσχυση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας στο εσωτερικό των κρατών μελών, που σχετίζονται με την ενίσχυση των διασυνδέσεων μεταξύ των κρατών μελών ή με τις τρίτες χώρες:

1. Ηνωμένο Βασίλειο: Ουαλλία
2. Δανία: Σύνδεση Ανατολής-Δύσης
3. Κάτω Χώρες: Βορειοανατολική ζώνη
4. Γαλλία: Βορειοανατολική ζώνη
5. Ιταλία: Άξονες Βορρά-Νότου και Ανατολής-Δύσης
6. Ισπανία: Άξονας Βορρά-Νότου και γραμμές κατά μήκος των ακτών της Μεσογείου και της Κανταδρικής Θάλασσας
7. Πορτογαλία: Ενισχύσεις σχετικά με τη διασύνδεση με την Ισπανία
8. Ελλάδα: Άξονας Ανατολής-Δύσης

δ) Δημιουργία ή ενίσχυση ηλεκτρικών διασυνδέσεων με τρίτες χώρες:

1. Γερμανία — Σουηδία
2. Γερμανία — Πολωνία
3. Γερμανία — Νορβηγία
4. Γερμανία — Αυστρία
5. Ιταλία — Ελβετία
6. Ιταλία — Αυστρία
7. Ιταλία — Τυνησία
8. Ελλάδα — Βαλκανικές Χώρες
9. Ελλάδα — Τουρκία
10. Μεγάλη Βρετανία — Νορβηγία
11. Κάτω Χώρες — Νορβηγία
12. Γαλλία — Ελβετία
13. Ισπανία — Μαρόκο

ΔΙΚΤΥΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ**ε) Εισαγωγή φυσικού αερίου σε νέες περιοχές:**

1. Βόρειος Ιρλανδία
2. Γερμανία: ανατολικά Länder
3. Κορσική και Σαρδηνία

4. Ισπανία: νέες περιοχές
5. Πορτογαλία: ολόκληρη η χώρα
6. Ελλάδα: ολόκληρη η ηπειρωτική χώρα, και η νήσος Κρήτη

στ) **Σύνδεση των απομονωμένων ή χωριστών δικτύων φυσικού αερίου:**

1. Ιρλανδία — Βόρειος Ιρλανδία
2. Μεγάλη Βρετανία — Ηπειρωτική Ευρώπη
3. Γερμανία — Λουξεμβούργο — Βέλγιο: σύνδεση των δικτύων στο σύστημα αγωγών από το Zeebrugge
4. Γερμανία: συνδέσεις προς τα ανατολικά Länder
5. Ισπανία — Γαλλία
6. Πορτογαλία — Ισπανία

ζ) **Ενίσχυση της δυναμικότητας παραλαβής/αποθήκευσης LNG και υπόγειας αποθήκευσης:**

1. Ιρλανδία: κατασκευή σταθμού LNG
2. Γερμανία: κατασκευή σταθμού LNG
3. Γαλλία: επέκταση σταθμών LNG
4. Ιταλία: επέκταση και κατασκευή σταθμών LNG
5. Ισπανία: επέκταση σταθμών LNG
6. Γερμανία: δημιουργία υπογείων χώρων αποθήκευσης
7. Γαλλία: δημιουργία υπογείων χώρων αποθήκευσης
8. Ισπανία: δημιουργία υπογείων χώρων αποθήκευσης
9. Πορτογαλία: δημιουργία υπογείων χώρων αποθήκευσης

η) **Νέοι αγωγοί προσαγωγής:**

1. Νορδηγία — Βέλγιο ή Κάτω Χώρες: προβλέπεται νέο σχέδιο
2. Νορδηγία — Γερμανία (Emden): έργο Europipe
3. Νορδηγία — Δανία — Σουηδία: έργο Scanpipe
4. Αλγερία — Μαρόκο — Ισπανία — Γαλλία (Τουλούζη/Fos)
5. Αλγερία — Τυνησία — Ιταλία: αύξηση δυναμικότητας
6. Ρωσία — Ουκρανία — ΕΚ: ενίσχυση του συστήματος υφισταμένων αγωγών
7. Ρωσία — Λευκορωσία — Πολωνία — ΕΚ
8. Ρωσία — Σκανδιναδικές χώρες — ΕΚ
9. Λιθuania — Ιταλία
10. Ιράν — Τουρκία — ΕΚ
11. Βουλγαρία — Ελλάδα

Σημείωση: Για ορισμένα έργα αγωγών προσαγωγής που δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί θα μπορούσε να παρουσιάζει ενδιαφέρον η εναλλακτική λύση LNG.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

- ι) Θεωρούνται, ομοίως, έργα κοινού ενδιαφέροντος, τα έργα σχετικά με τη βελτίωση της τεχνικής συνεργασίας σε θέματα εκμετάλλευσης των διασυνδεδεμένων διευρωπαϊκών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί συνόλου δράσεων προς διαμόρφωση ευνοϊκότερου πλαισίου για την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα της ενέργειας

(94/C 72/05)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

COM(93) 685 τελικό — 94/0010(SYN)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 8 Φεβρουαρίου 1994)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 129Α τρίτη παράγραφος,

την πρόταση της Επιτροπής,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

Έχοντας υπόψη:

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Εκτιμώντας:

ότι η διαμόρφωση ευνοϊκότερου τεχνικού, διοικητικού, νομικού και οικονομικού πλαισίου για την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας αποτελεί μέρος των βασικών κατευθύνσεων δράσης, κατά την έννοια του άρθρου 129Γ παράγραφος 1 της συνθήκης, όπως προβλέπεται από την απόφαση 94/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της... περί συνόλου προσανατολισμών για τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας·

ότι η διαμόρφωση ευνοϊκότερου τεχνικού, διοικητικού και νομικού πλαισίου πρέπει να στοχεύει, κατά κύριο λόγο, στην τόνωση της τεχνικής συνεργασίας μεταξύ των φορέων λειτουργίας των δικτύων, στην απλούστευση και επιτάχυνση των ισχυουσών στα κράτη μέλη διαδικασιών χορήγησης αδειάς για έργα δικτύων, προκειμένου να συντομευθούν οι προθεσμίες, και στην αναζήτηση κοινής προσέγγισης για τους τεχνικούς κανόνες που εφαρμόζονται στα έργα αυτά·

ότι, για να επιταχυνθεί η υλοποίηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος που προσδιορίζονται από την απόφαση 94/.../ΕΚ, είναι ανάγκη να παρασχεθεί στην Κοινότητα η δυνατότητα να υποστηρίξει, με χρηματοδοτικά μέσα που προορίζονται ειδικά για τα διευρωπαϊκά δίκτυα, τις χρηματοδοτικές προσπάθειες των κρατών μελών για τα εν λόγω έργα, ιδιαίτερα υπό μορφή υποστήριξης σε μελέτες σκοπιμότητας και, κατά περίπτωση, εγγυήσεων δανείων ή επιδοτήσεων επιτοκίου·

ότι τα άλλα χρηματοδοτικά μέσα που διαθέτει η Κοινότητα, όπως τα διαρθρωτικά ταμεία, το ευρωπαϊκό ταμείο επενδύσεων, οι παρεμβάσεις της ευρωπαϊκής τράπεζας επενδύσεων και τα προγράμματα προς όφελος τρίτων χωρών, είναι δυνατόν να συνεισφέρουν, σε ορισμένες περιπτώσεις με αποφασιστικό τρόπο, στην πραγματοποίηση έργων κοινού ενδιαφέροντος που προσδιορίζονται από την απόφαση 94/.../ΕΚ,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση προσδιορίζει τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν, προς διαμόρφωση ευνοϊκότερου τεχνικού, διοικητικού, νομικού και χρηματοδοτικού πλαισίου, για την ολοκλήρωση των έργων κοινού ενδιαφέροντος σχετικά με διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας και για την εκμετάλλευση των εν λόγω δικτύων σε κοινοτική κλίμακα.

Άρθρο 2

1. Προκειμένου να συμβάλει στη διαμόρφωση ευνοϊκότερου τεχνικού, διοικητικού και νομικού πλαισίου, για την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων ενεργείας, η Κοινότητα ευνοεί:

- την υλοποίηση σχεδίων τεχνικής συνεργασίας μεταξύ των φορέων που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση, τον έλεγχο και τη ρύθμιση των διευρωπαϊκών δικτύων ενεργείας,
- τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών προς απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών χορήγησης αδειών για έργα σχετικά με διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας προκειμένου να συντομευθούν οι προθεσμίες,
- τον καθορισμό κοινής προσέγγισης για τους τεχνικούς κανόνες που εφαρμόζονται στα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας.

2. Η Επιτροπή λαμβάνει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, κάθε χρήσιμη πρωτοβουλία για να προωθήσει τον συντονισμό των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω.

Άρθρο 3

Προκειμένου να συμβάλει στη διαμόρφωση ευνοϊκότερου χρηματοδοτικού πλαισίου επίπεδο για την ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας, η Κοινότητα:

1. Είναι δυνατόν, στο πλαίσιο της ειδικής της δράσης σχετικά με διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας, να προσφέρει χρηματοδοτική υποστήριξη σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που χρηματοδοτούνται τα κράτη μέλη:
 - για την εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας για έργα κοινού ενδιαφέροντος, που προσδιορίζονται από την

απόφαση 94/.../ΕΚ, καθώς και, κατά τη φάση της εκτέλεσης των έργων αυτών, υπό μορφή επιδοτήσεων επιτοκίου ή εγγυήσεων δανείων,

- για μελέτες και σχέδια που αποσκοπούν στη βελτίωση της τεχνικής συνεργασίας σχετικά με την εκμετάλλευση των διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση.

Τα μέτρα χρηματοδοτικής στήριξης που λαμβάνονται δυνάμει της ειδικής δράσης σχετικά με διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας, εγκρίνονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 και σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. ... του Συμβουλίου που θα καθορίζει τους κανόνες για τη χρηματοδότηση των διευρωπαϊκών δικτύων.

2. Λαμβάνει υπόψη τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που προσδιορίζονται από την απόφαση 94/.../ΕΚ κατά τις παρεμβάσεις εκ μέρους των ταμείων και των χρηματοδοτικών μέσων και προγραμμάτων που εφαρμόζονται για τα διευρωπαϊκά δίκτυα, τηρώντας τους κανόνες και τις σκοπιμότητες αυτών.

Άρθρο 4

1. Για την εκτέλεση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί από το άρθρο 7 παράγραφος 1 της απόφασης 94/.../ΕΚ.

Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με

τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τη γνώμη της επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη την γνώμη αυτή.

2. Για την εφαρμογή των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί το άρθρο 7 παράγραφος 1 της απόφασης 94/.../ΕΚ, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου.

Άρθρο 5

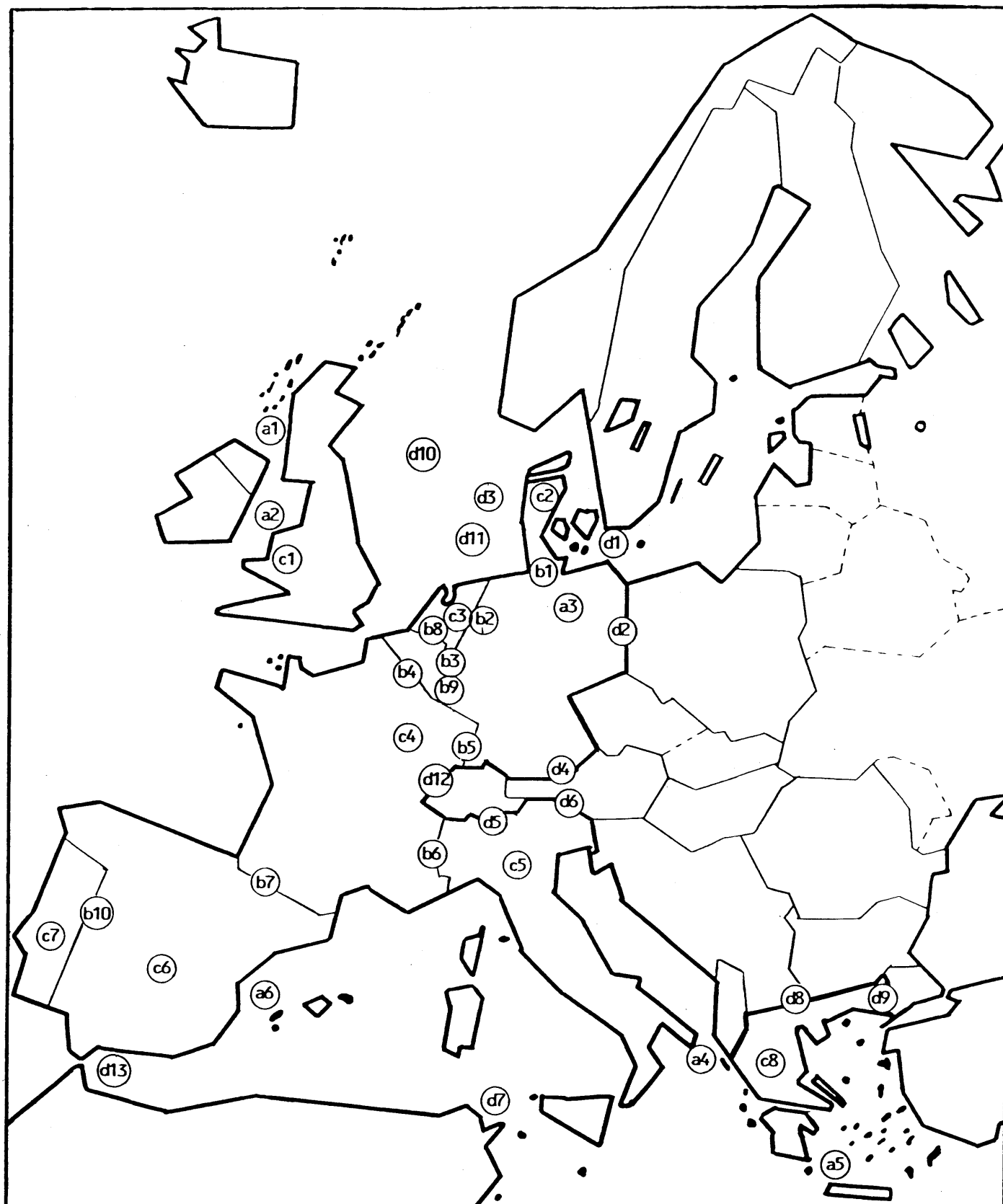
Τα ποσά που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης εγγράφονται ετησίως στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και καλύπτουν τη χρηματοδοτική υποστήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

Άρθρο 6

Η Επιτροπή συντάσσει, ανά διετία, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, την οποία υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

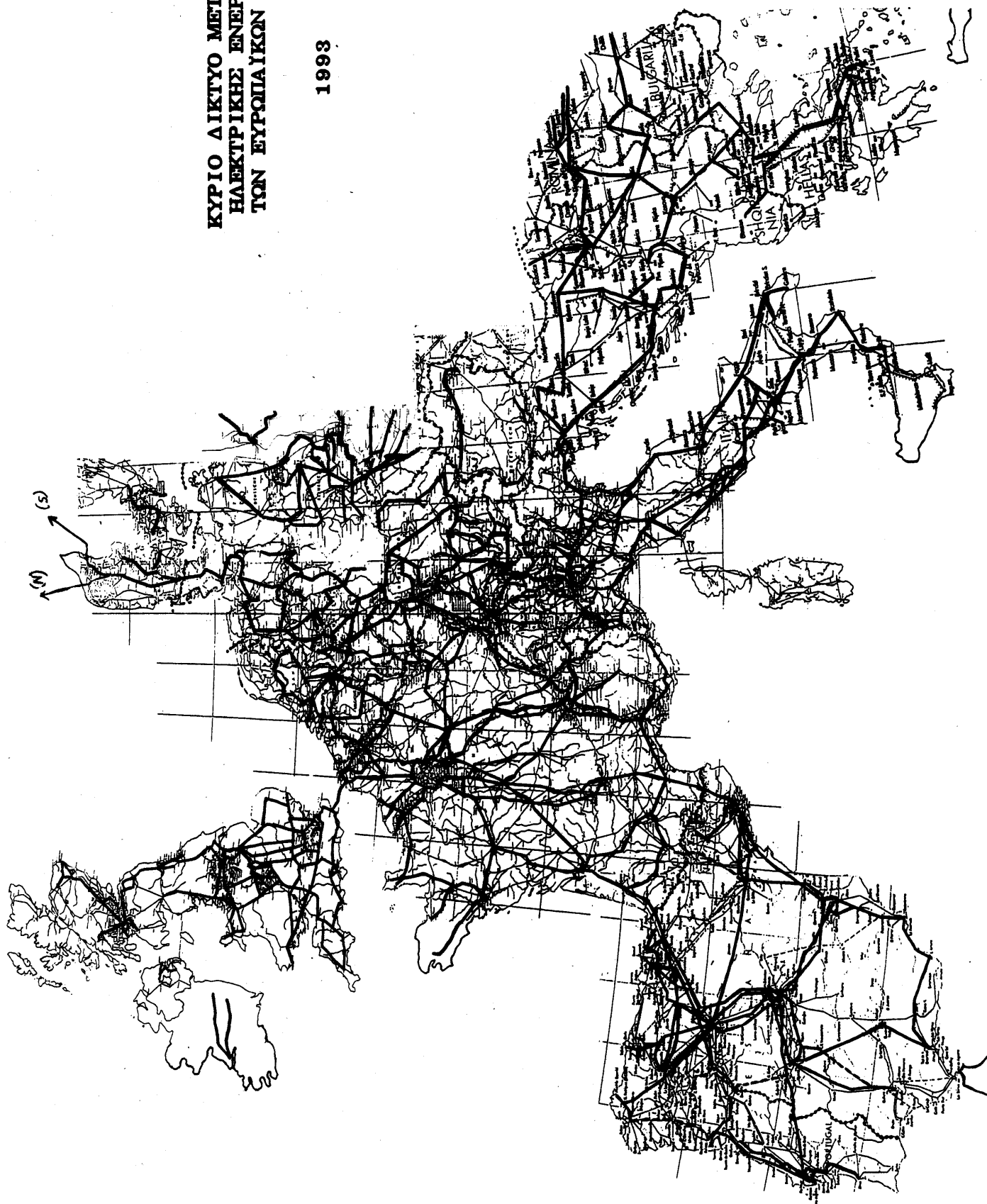
Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ**- ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ -****Ενημέρωση : 15.10.1993**

**ΚΥΡΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΧΩΡΩΝ**

1993

**ΚΥΡΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΜΟΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ**

1993

